

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, HÉTFŐ 1923. május 7.

122. szám

Megjelenik minden reggel, ünnepek után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 3-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Uj orosz vallás

A kommunista párt moszkvai kongresszusán megkezdődött a mérsékeltek és tulzók küzdelme. Az első összecsapás oly ekkeseredett formában történt, hogy az egész kongresszus leirhatatlan zavar és táncostalanság képét mutatta. A heves vitára Krasszin adott alkalmat, aki külföldi tapasztalatai alapján hangoztatta, hogy gazdasági és közigazgatási szakembereknek kell alárendelni a kommunista párt hatalmát, azután pedig meg kell szüntetni a kommunistáknak az ipar felett gyakorolt ellenőrzését. Krasszin javaslatai óriási kavargást idéztek elő, Kamenev és Zinovjev hevesen támadták Krasszint és szemére vetették, hogy ellentétbe helyezkedik Leninnek a betegsége előtt hangoztatott utolsó tanácsaival. Lenin ugyanis híveinek szívére kötötte, hogy ne csökkentsék a kommunista párt presztízsét és ne mélyítsék a kommunisták és szakemberek közötti szakadékot.

A szovjetek egyébiránt most oly hatalmas tervvel foglalkoznak, mely felülmulja eddigi vállalkozásaikat: új vallást akarnak adni Oroszországnak. Az ateista hatalom tehát, mely nemrég még vallásellenes felvonulásokat rendezett, visszatér a régi metódushoz és saját képére akarja formálni az emberek vallásos életét. Vállalkozása nem is kilátástalan, mert a mai Oroszország kitűnő talaj új szekták számára. A döntő lépést már meg is tették: a szovjethatalom megkezdte egy új szent szinódus összeállítását. Már jelentékeny részben bolsevista püspökök állnak az orosz egyház élén, kik között több nem nagyon tiszteltre méltó egyéniség is van, ami ugyan nem annyira a szovjetek, mint inkább a zavaros idők hibája. Ezeknek a papoknak és a szent szinódusnak a hatalmával akarják a kommunisták »élő egyház« néven megalapítani a vörös vallást, mely majd az új állameszme törvényei szerint adna áldást a házasságra, védené a tulajdont s hirdetné az engedelmességet Oroszország új uraival szemben.

A szovjetek tehát ügyesen és némileg a siker kilátásával történelmi áramlatot akarnak felhasználni céljaikra. Ugy látszik azonban, újból bebizonyul, hogy a történelem nagy mozgalmait irányítják az emberek és nem az emberek a történelmet. A szovjetek által pártolt mozgalom már is messze túlcsapott a remélt határon. Az »élő egyház« még nincs meg, de máris megvan »a munkások szabad egyháza«, melyet Zviagor vezet és a »harmadik vallási internacionálé«, melynek hívei a kommunizmus és a kereszténység összeolvadását hirdetik.

Ez az egész lelkiismereti zűrzavar azonban kevés a babonáknak ahhoz

az őserdejéhez képest, amely tropikus növekvéssel rövid idő alatt Oroszországot elborította. Uton-utfélen boszorkányokról és kísértetekről lehet hallani sok helyen pedig maga az ördög is meg méltóztatott jelenni a háborúk és forradalmak lelki fáradoztjai előtt.

Templomok aijtájában pedig gyakran cafatos ruhájú próféták állanak és üvöltik iszonyu jóslataikat a le-

vegőbe, hogy eltelték az idők s a világ fölött összecsap a pusztulásnak árja. A nép, a fáradt, éhes nép pedig kenyérvért kapkod minden prófeciát mimelő szó után s minden egyensúlyt elejtve lelkéből, még iszósztosabb zűrzavart teremt széles tömegek szellemi életében, mint amilyet a háborúk és forradalmak az anyagi és állami élet terén okoztak.

A jugoszláv-olasz viszonyról tárgyal az angol király Rómában

Curzon külügyminiszter is elkíséri az angol királyi párt olaszországi útjára

Angol és olasz politikai körökben — sőt Franciaországban is — nagy jelentőséget tulajdonítanak György angol király római útjának, amelynek — mint a jelek mutatják — fontos politikai céljai is vannak. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy a királyi párt lord Curzon külügyminiszter is elkísérte útjára. A római Vot a-ügynökség azok között a politikai tárgyak között, amelyeket az angol királyi pár olaszországi látogatása során az olasz és a királyi vendégek kíséretében lévő angol államférfiak megvitattak, első sorban Olaszországnak a Jugoszláviához való viszony kérdését említi, továbbá Kirensika olasz gyarmat déli határainak szabályozását és az olasz érdekeknek Palesztinában való megvédését. Minden jel arra mutat, hogy György király és Mary királyné látogatása nem csupán udvariasság ény, hanem hivatva van a két ország közötti barátságot bensőbbé tenni és a szövetséges nemzetek között való kapcsolatokat szorosabbra fűzni.

Mint Londonból jelentik, az angol

királyi pár szombaton elhagyta Londont és inkognitóban Franciaországban át Marseilleba utazott, ahol hajóra szállt. Onnan Civitavecchiába, majd Rómába megy, ahova hétfőn érkezik meg. Kíséretükben van lord Curzon külügyminiszter és a legfőbb udvari méltóságok.

Az angol lapok vezércikkben foglalkoznak a királyi pár utazásával és a látogatástól az olasz-angol baráti viszony megerősödését várják.

Az utazásnak másik nagyjelentőségű eseménye a királyi párnak a napánál teendő látogatása lesz. György király és Mary királynő szerdán keresik fel XI. Benedek pápát. Ez az első eset az anglikán egyház fennállása óta, hogy Nagybritánia uralkodója a római pápánál látogatást tesz, amit tulajdonképpen az angol protestáns egyház szabályai is tiltanak. Ez a látogatás, mint ismeretes, számos tüntetésre és erélyes tiltakozásra adott alkalmat.

Szombaton a királyi pár elutazik Rómából és meglátogatja az asiagói fennsíkon eltemetett angol katonák sírjait.

Radics megbuktatja a kormányt ha nem tartja be a zagrebi egyezményt

Az adótárgyalásokra elmegy a blokk Beogradba? Radics a vajdasági szlávokról

Radics István, a horvát köztársasági parasztpárt vezére a radikális kormány megalakulása alkalmával hosszabb nyilatkozatot adott a Zagreber Tagblatt munkatársának pártjának további magatartásáról.

— Mindenekelőtt bevárjuk — mondotta Radics, — hogy az új Pasic-kormány jelét adja-e ama szándékának, hogy a föderalista-blokk és a radikális párt között tervezett megegyezést végrehajtsa. Valószínű, hogy Pasicnak az általunk és megbízottai által aláírt megegyezést ki kell huznia a zsebéből. Lehet, hogy ő is, mint annakidején Németország, azt fogja mondani, hogy ez csak papírrongy. Ebben az esetben ő is II. Vilmos sorsára jutna. Vagy végrehajtsák a megegyezésről szóló jegyző-

könyvet, vagy pedig egy napon megjelenek képviselőimmel Beogradban és megbuktatom a kormányt.

Ebben a pillanatban nem gondolunk a tárgyalások folytatására; a kormánynak kell cselekednie, amint ezt a megegyezésről szóló jegyzőkönyv is előírta.

Seaton Watson azt tanácsolta, hogy a szerb-horvát megegyezés érdekében menjek Beogradba. Amennyiben a radikális párt és a mostani kormány figyelmen kívül hagyja a jegyzőkönyvet, hamarosan megmutatjuk, hogy a kormánynak nincs többesége a parlamentben. Ha az ellenzéki pártok ebben az esetben csak kis mértékben is szolidárisak lesznek velünk, úgy a kormány nem tudja magát tartani. Egyelőre be-

várjuk a parlamenti elnök megválasztását, — a helyzet addigra teljesen tisztázódik. Ha olyan emberek kerülnek a radikális pártban előtérbe, mint Markovics Lázár, akkor a megegyezés teljesen ki van zárva.

Ezután Szerbiáról, Macedoniáról és a Vajdaságról beszélt Radics.

— Jugoszlávia minden részében jól áll az ügyünk — mondotta. — A Sumadiából sűrűn járnak hozzám parasztok és meghívtak magukhoz. Csak egy olyan tettekes emberre van szükségünk, mint Mussolini és olyan okosra mint Massaryk. Macedoniában is igen jók pártom kilátásai.

A Bicskában a katolikus parasztok kijelentették képviselőik előtt, hogy a „bunyevóc“ nevet nem akarják tovább viselni. Ők horvátok és azok is akarnak maradni. A bácskai elmagyarosított horvátok között is gyakran hallani, hogy ismét azok akarnak lenni, amik apáik voltak: horvátok. Ezeket a vidékeken tehát — amint látható — pártom előre vitte a horvátságot.

Kijelentette végül Radics, hogy lehetséges, hogy az adóhórvény tárgyalása alkalmával pártjával együtt megjelenik a parlamentben.

Radics nyilatkozatát Beogradban úgy fogják fel, hogy Radics más hangnemben beszél, ha Beogradnak, másképp ha Zagrebnek beszél. A nyilatkozat kétségkívül harciasabb, mint Radics legutóbbi kijelentései.

A beogradi politikai körök biztosra veszik a megegyezést, annál is inkább, mert az ántánt államok kormányai is kölcsönös engedékenységet javasolnak a horvát-szerb kérdésben.

A prágai bulgár követ az SHS. királyság és Bulgária viszonyáról

Beogradból jelentik: Daszkalov Rajkó volt bulgár külügyminiszter, Bulgáriának újonnan kinevezett prágai követe szombaton Beogradon át Prágába utazott. Beogradi tartózkodása alatt nyilatkozott Bulgáriának az SHS. királysághoz való viszonyáról. Daszkalov szerint Bulgáriában mindinkább tért hódít az a törekvés, hogy Jugoszláviával a barátságos viszony helyreálljon és kormánya a maga részéről mindent el fog követni, hogy ne csak megegyezéssel, hanem szorosabb kapcsolatokkal is fentartsák a két állam barátságát. A megegyezés ellenzóival szemben erélyes rendszabályokat léptettek életbe, különösen a nisi megegyezéstől éz az ott megkezdett tárgyalások folytatásától várnak sokat. A Nisben kötött megállapodások részleteit külön fogják kidolgozni, amely célból a két ország megbízottai rövidesen Szófiában új konferenciát fognak tartani.

Juhász Nagy Sándor visszatért Magyarországra

Budapestről jelentik, hogy dr. Juhász Nagy Sándor volt országgyűlési képviselő, aki az októberi forradalom után a Berinkey-kabinetben az igazságügyminiszteri székletet töltötte be, visszatért az emigrációból szűkebb hazájába, Debrecenbe. Juhász-Nagy Sándor ellen forradalmi szereplése miatt idáig sem volt semmiféle eljárás folyamatban, csupán azért élt önkéntes számkivetésben Bécsben, mert októbrista meggyőződéséből nem volt hajlandó engedni. Az emigrációban a jobboldali csoportokkal tartott fenn érintkezést, de az emigrációs politikában aktív részt sohasem vett és teljes visszavonultságban tudományos kutatásaival foglalkozott. Egyik budapesti lap tudósítója előtt Juhász-Nagy Sándor — Peidl Gyula és Nagy Vince után a Károlyi-kormányok harmadik minisztere, aki az emigrációból tért vissza Magyarországra — a következőket mondotta elhatározásáról:

— Hazatérésemnek — semmi politikai háttere nincs. A honvágyon kívül a kötelességtudat hozott haza, hogy most amikor Magyarország válsága tetőpontjához közeledik, itthon osztozzam honfitársaimmal jóban és rosszban egyaránt. Debrecenben fogok letelepedni s mint a református egyház főjegyzője, tevékenységemet főleg az egyház ügyeinek szenteltem, amely egyház szeretettel hívott és várt vissza. Egyéni ambícióim nincsenek, mint egyszerű polgár dolgozni akarok.

AKözzgazdasági Bank r. t. XXXI-ik évi közgyűlése

Subotica egyik legrégibb, nagytekintélyű és virágzó pénzintézete, a Közzgazdasági Bank Részvénytársaság XXXI. évi közgyűlést tartotta meg május 6-án vasárnap délelőtt az intézet székházában. A közgyűlésen megjelentek: a kereskedelmi és ipari miniszter képviselőjében Zebity Milorád miniszteri inspektor, a városi hatóság képviselőjében Tikovicki István rendőrkapitány, Guttman Mihajlo a beogradi Opšta Privredna Banka igazgatója, (Beograd) Zsunjevics Dimitrije, volt igazságügyi miniszter osztályfőnök, (Beograd) Skultety Ferenc nyug. alispán, (Sombor) Matarics István nagykereskedő (Sombor) és még számosan a helyi pénzintézetek vezetői közül.

A közgyűlést Konyovics Dávid sombori királyi közjegyző, az intézet társelnöke nyitotta meg délelőtt fél tizenegy órakor. Üdvözölte a kereskedelmi és ipariügyi miniszter képviselőjében megjelent Zebity Milorád kereskedelmi és ipariügyi miniszteri inspektort, majd megállapította, hogy 32 részvényes jelent meg a közgyűlésen 11649 darab részvény és 2033 szavazat képviselőjében, a közgyűlés tehát — amelyet a helyi lapokban a törvényes időben meghirdettek — határozatképes.

Az igazgatósági jelentés szerint az elmúlt évben elhatározott tőkeemlést sikeresen keresztülvezették és ezáltal az intézet saját tőkéit 28 millió koronára emelte. Betétekben több mint 100 millió korona van gyűmölcsözőleg elhelyezve és az intézet kihelyezései az 1922. évben meghaladják a 180 millió koronát.

A Közzgazdasági Banknak négy fiókintézete van és pedig Somborban, Apatinban, Paeséron és St. Moravicián. Az intézet tervbe vette vidéki üzletkörének további nagyarányú kifejlesztését.

Az igazgatóság javasolta, hogy az elért 3 millió 48.645 korona tiszta nyereségből részvényenként 60 korona osztalékot fizessenek, ami 15 százalék kamatozásnak felel meg.

Prodancics István terjesztette elő ezután a felügyelőbizottság jelentését és kérte a felmentvény megadását.

Utána dr. Fischer Jákó szólalt fel és kijelentette, hogy mint részvényes, egyszer egy évben felhasználja az alkalmat, hogy szavazatát megindokolja. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentést

örömmel veszi tudomásul és megnyugvással látja, hogy az intézet sziklaszilárd alapokon áll és egyike azoknak a nagy amelyek a nagy háború megrázkódtatásait csorbítatlan erővel kiállották. Ezután három részletkérdést terjesztett elő egyes üzletágakra vonatkozóan.

Felszólalására dr. Kiss József vezérigazgató válaszolt és minden irányban kielégítő felvilágosításokat adott.

Ezután a közgyűlés úgy az igazgatósági, mint a felügyelőbizottsági jelentést tudomásul vette és a felmentvényt megadta. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Kényszer-kommunizmus Bulgáriában

Sztambulinszki beterjeszti a bolsevik-törvényt

Szóliából jelentik: Szombaton megjelent az új szobranje egybehívására a királyi ukáz, amely a szobranje első ülését május 21-ikére tűzte ki. A parlament elé két javaslatot fognak először beterjeszteni: a költségvetést és a kommunisták elleni törvényjavaslatot.

Sztambulinszki már a választások előtt bejelentette, hogy szigorú törvényt fognak hozni a kommunisták ellen és most legelső teendői közé tartozik, hogy ezt az ígéretét beváltssa. A javaslat egyben keserű szatira is akar lenni a kommunisták ellen, amennyiben saját elveiket használják fegyverül velük szemben és elrendelik valamennyi bolsevik vagyonának elkommunizálását.

A törvényjavaslat szerint minden faluban, ahol tíznél több kommunista választó van, kommünt kell létesíteni, oly módon, hogy a bolsevik minden ingatlan és ingó vagyonát kommunizálják. A vagyonok elkobzását

a helyi komité végzi, a kommunák jövedelme azoknak tagjait illeti. A kommünt a helyi szovjethatóság igazgatja, amely a községi szovjettek egy képviselőjéből, az államhatóságok egy megbízott tagjából és a kommün által választott három tagból áll. Ennek a választásában minden nagykorú férfi és nő részt vesz. A kommunisták családtagjai elvesztik örökösödési jogukat és minden vagyonuk a kommunára száll. A kommunák tagjai azonos rendszabályok szerint élnek, határozott munkaidő mellett dolgoznak és élelmiszert, valamint minden egyéb közszükségleti cikket szelvény ellenében a vagyonszösség iaktárából kapnak. A törvényjavaslat mellett még egy külön szabályzatot is ki fognak bocsátani, amelynek elkészítésénél figyelembe veszik a speciális bulgár viszonyokat. A törvény hat hónappal megszabása után lép életbe.

Mit vár Magyarország Bethlen külföldi utjától?

Két héten belül döntés várható a magyar jóvátétel kérdésében

Bethlen István grófnak, Magyarország miniszterelnökének a jóvátételi bizottság előtt elmondott exposéját már a párisi lapok kommentálják. A francia lapvéleményekről az első értesülések már megérkeztek Budapestre. A magyar politikai élet egyik kitünősége a következőket mondotta Magyarország reménykedéseiről:

— Az egész magyar politikai élet a sorsdöntő eseményeket megelőző csend feszültségében várja Bethlen és Kállay pénzügyi missziójának eredményét. Francia és angol lapvélemények, az exposé hatásának reménykeltő külsőségeiről beszámoló táviratok kétségtelenül bizonyos kedvező hangulatra engednek következtetni, de politikai életünk komolyabb tényezői nem győznek eléggé figyelmeztetni arra, hogy a vérmes remények gyors teljesülése, főként gazdasági szánásunk tényleges eszközeinek tényleges rendelkezésünkre bocsátása talán még nem nyer elintézését a mostani külföldi uttal. Am ha csupán elvi hozzájárulást sikerül is most megszereznie Bethlennek meg Kállaynak: ez is oly eredménye lesz e pénzügyi misszió első etapjának, mely komoly

eredménynek számít.

— Döntést azonban mindenestre fog hozni Bethlen és Kállay mostani külföldi utja, melynek bizonyára még jelentős két közbeneső állomása London és Róma. A dolgokat jól látó és komolyan mérlegelő magyar politikai tényezők főként Róma felé fordulnak figyelemmel. Mert míg Franciaország és Anglia inkább csak közvetve érdekelték a zalogjogok felfüggesztése tekintetében, addig Olaszországnál már közvetlen anyagi érdekelttsége is beleszól a kérdés kedvező elintézésébe. Azonkívül nem szabad figyelmen kívül hagyni a közvetlen érdekeltséget hangoztató kisántant államait sem, különösen Romániát és Jugoszláviát, mely két állam eddig annyira elzárkózott előlünk, hogy még kereskedelmi szerződések megtárgyalásáig sem jutottunk el velük.

— A magyar kormány előterjesztése és az azt támogató elaborátumok e pillanatban a jóvátételi bizottság tizenháromtagú albizottsága előtt vannak; ez lesz hivatva véleményezést adni és javaslatot tenni a plénumnak. Ez és ennek alapján az elvi döntés meghozatala, egy vagy két hétig tart.

Franciaország lehetetlennek tartja a megegyezést Cuno és Rosenberg kormányával

Átadták a francia és belga választ a német ügyvivőknek

Bécsi jelentések szerint az ottani ántant-körökhöz érkezett párisi jelentések szerint a párisi kormánykörök egy részének feljegyzésében kedvező fordulat állott be. Hangoztatják, hogy a német jegyzék nem fogadható el, de mindenestre diszkutabilis. Ráeszmélnék, hogy az utolsó évek megadták az alapot a tárgyalásra és úgy vélekednek, hogy ez a tárgyalás mindenestre sokkal könnyebben volna lefolytatható, ha mind a két államban más térlelak volnának kormányon, akiknél az elmentétek nem fejlődtek ki olyan élesen, mint a mostanilag.

Beavatott helyen azt tartják, hogy a német jegyzékre küldendő francia választ úgy szövegezik meg, hogy Németországnak módjában legyen újabb jegyzékben válaszolni.

Nem számolnak azzal a lehetőséggel, hogy Németország nyomban válaszolni fog és azzal sem, hogy a Cuno-Rosenberg-féle kormány hamarosan megbukik, jóllehet, francia illetékes körökben szívesen látnák a német kormányváltást és azt hangoztatják, hogy Rosenbergnek a német birodalmi kormányban való megmaradása kizárja a megértés légkörének megteremtését. Francia vezető körök nem titkolják azt a felfogásukat, hogy a mostani tezsültség igazi enyhülése csak a német fizetések és szolgáltatások teljesítése arányában következhetik be. A ruhrvidéki megszállás jeleje nyomban lényegesen enyhül, ha Németország megértési szándékának jelül kifejezetten előzetesen elismerné annak az elynek a jogossá-

gát, hogy Franciaország csupán fokozatosan, éppen a német teljesítések mértékéhez képest, ürítheti ki a megszállott területeket. Hangsúlyozták, hogy ebben az esetben a ruhrvidéki megszállást egy egyszerű ellenőrzési művelet mértékére korlátoznák.

Vasárnap délután nyújtották át a párisi német ügyvivőnek a francia választ a német jegyzékre. A sajtó képviselőit értesítették, hogy a jegyzék szövegét vasárnap este nyolc órakor átvehetik a francia külügyminisztériumban, feltéve, hogy valami váratlan esemény nem jön közbe.

A belga jegyzéket ugyancsak vasárnap délután adták át a brüsszeli német ügyvivőnek.

A francia és a belga jegyzék teljesen egyező szövegben készült. Poincaré miniszterelnök a francia választ a belga kivánságok figyelembevételével szövegezte meg, mire a belga kormány úgy határozott, hogy a maga jegyzékét a francia válasszal azonos szövegben állapítja meg.

Szombaton délután a francia külügyminisztérium Anglia, Olaszország és az Egyesült-Államok nagyköveteinek megküldötte a francia jegyzék teljes szövegét. Az a tény, hogy a választ 24 órával a német ügyvivőnek való átadása előtt megküldötték a szövetségeseknek és Amerikának, nyilvánvalóvá teszi azt a szándékot, hogy Franciaország és Belgium a szövetséges és társult hatalmaknak módot akar nyújtani, hogy a végleges válaszhoz meg elküldése előtt hozzászóljanak.

Katonaság csinál rendet a kolozsvári egyetemen

A kolozsvári egyetemi zavargásokat — mint jelentik — nem az egyetem tervbevett bezárásával szüntetik meg, hanem a katonaságra bízzák a rendcsinálás munkáját a főiskolán.

A kolozsvári egyetem tanári testülete szombaton délután értekezletet tartott, hogy a diákmozgalom ügyében tanúsítandó magatartásukat precizirozzák. A tanári értekezlet alatt mintegy kétszáz egyetemi hallgató jelent meg az egyetem főbejárata előtt. A tanári testület óvatosságból katonai és rendőri karhatalmat kért, mire a katonai készütség az egyetem előtti teret kiürítette és az egyetem épületét őriztetni kezdte. Ezután a tanári testület tovább folytatta értekezletét, amelyen elhatározták, hogy a legradikálisabb eszközök igénybevételéhez fordulnak és a diákmozgalom vezetői közül mintegy huszat az egyetemről való kizárással fog büntetni.

Az egyetem épülete ellen intézett támadás következményeképpen Petala tábornok, a hatodik hadtest parancsnoka Kolozsvár utcáin a következő rendeletet ragasztatta ki:

Cluj város területén eltiltatik:

a) Bármely gyűlés megtartása a helyi hadtestparancsnokság engedélye nélkül.

b) Bármely gyülekezés, amely négy személynél több egyént toboroz.

c) Bármely törekvés, amely a közrend veszélyeztetését célozza.

d) Bármely javak (állami vagy magán) rongálása, vagy akár a rongálási szándék is.

Szombat éjjel óta katonai készütség szállotta meg az egyetemet. Fegyveres katonai őrség áll a főbejárat kapuja előtt és csak kellő igazolás után bocsátják be az egyetemi hallgatókat a kolozsvári egyetem falai közé.

Tanuvallomások a Krupp-pörben

Werdenből jelentik: Szombaton folytatták a tárgyalást a Krupp-gyárak igazgatói ellen. Először Gequiers francia katonát kallgatták ki tanunak, aki súlyos ellenmondásba keveredik vallomásának utolsó és legfontosabb részében, amikor azt állította, hogy Müller számtanácsosnak megmondta, hogy a munkások oszoljanak szét, mert különben a tiszt lövetni fog.

Utána több francia katona vallja, hogy a munkások bunkókkal és egyéb szerszámokkal voltak ellátva. Egy tizedes határozottan állítja, hogy egy munkás kezében egy parabolum-revolvert látott. Müller erre megjegyzi, hogy vajjon csakugyan parabolum-revolver volt-e, nem tudja, de annyi bizonyos, hogy valami ócska, rozsdás szerszám volt.

Snowden tanu, aki abban az autóban foglalt helyet, amelyet az izgatott tömeg felborított, kijelenti, hogy a munkásság szidalmazta és bántalmazta. Ki kell azonban jelentenie, hogy a Krupp-jéle tisztviselői erélyes fellépése megmentette a további kellemetlenségektől.

Hetedfélbillió

a német birodalom függő adóssága

Hermes birodalmi pénzügyminiszter a birodalmi költségvetési bizottságban exponézt adott a birodalom pénzügyi helyzetéről. A miniszter kifejtette, hogy a birodalom függő adóssága ez év első negyedében másfélbillióról hat és fél billióra emelkedett. Március végéig a birodalom kiadásai 6.8 billióra rugtak, mely összegből a bevételek csupán 1.7 billiót fedeztek.

A birodalomnak a birodalmi bankkal szemben fennálló tartozása 1.7 billió, fizetési előlegekre és az egyes országoknak nyújtott kölcsönök fejében több mint egy billiót fizettek ki. Dr. Hermes bejelentette végül, hogy a birodalmi kormány el van tőkévelve arra, hogy igyekezni fog a birodalmi bankkal együtt a márka árfolyamát tartani.

A menekültekből is élnek?

Kép a menekültek viszonyainak mélységeiből

A Budapesten megjelenő Nép című kurzuslap írja szombati számában a következőket:

A menekültügyi viszonyokra vet szomorú fényt az a rágalmazási per, melynek első fejezete ma játszódott le dr. Rád Árpád kir. járásbíró előtt a budapesti büntető járásbírószékén. Vádolt volt dr. Jedlicska Jenő ügyvéd, akiről legutóbb az a közlemény jelent meg különböző keresztény és liberális lapokban, hogy »Jugoszláviából kiutasított ügyvéd, lapszerkesztő és pártelnök«. Azzal vádolta dr. Bolgár Ferenc gyógyszerészt és földbirtokost, hogy ez azt állította róla egy lakásügyben, hogy ő, Jedlicska, azért üldözi az alpereseket, mert meg akarja vágni őket, hogy fiuk kártyaadósságát fizessék meg. A vádlott beismerte, hogy tényleg ezt, sőt sokkal többet is állított Jedlicskáról, de kérte a bizonyítás elrendelését.

Dr. Temunovic Zoltán ügyvéd, a vádlott képviselője, okolta meg a bizonyítás elrendelése iránt előterjesztett kérelmet és sorolta fel a bizonyítékokat. Előadta, hogy az olyan emberek, mint a sértett, az okai a magyar menekültek rossz hírének. Jedlicska ugyanis kiadta magát politikai menekültnek, jóllehet őt a szerb belügyminiszter saját kérelmére szerb állampolgárnak ismerte el és kiutasítását külön rendelkezésben egyenesen eltiltotta. Jedlicska Bálint Urbán Sándor kiskapára elkövetett váltócsalás és

sikkasztás miatt volt kénytelen menekülni. Ekkor szökött át Magyarországra. Ezután megkezdte Jedlicska zsaroló üzemeit. Akiről tudott valamit — ugymond — a menekültek közül, vagy akire sikerült valamit kihalnia, azok ellen a hatóságoknál följelentést tett a legkülönbözőbb címeken s azután megizente nekik, hogyha azonban neki ilyen vagy olyan előnyt biztosítanak, akkor eláll a további lépésektől. Közben persze élvezte a politikai menekülteknek járó előnyöket.

A bíróság egész terjedelmében elrendelte a kért bizonyítást. Új tárgyalást akkor tűz ki, ha a beszerezni kért okiratok beérkeznek.

Mint hogy a Jedlicska—Bolgár-ügy még bírói elbírálás alatt van, minden kommentár nélkül közöljük le a Nép cikkét.

Ellanyhult a bukaresti tisztviselő-sztrájk

Ezer tisztviselőt bocsátottak el

Kolozsvárról jelentik: A tisztviselői sztrájkban fordulat állott be. A tisztviselők egy része szükségbe jutva a sztrájk következtében, kénytelen volt munkába állani. Továbbra is sztrájkban maradtak az igazságügyi és városi tisztviselők. A vidéken lefolyt sztrájk általában inkább tüntetésszerű volt. A tisztviselők nagyrésze szintén munkába állott. Akiknek azonban megvan a lehetőségük rá, kitarthatnak továbbra is a sztrájk mellett.

Az Adeverul jelentése szerint eddig körülbelül ezer strájkoló tisztviselőt bocsátottak el az állami és községi szolgálatból.

A középiskolai tanárok kiküldöttjei elhatározták, hogy a tanárokat és tanítókat országos kongresszusra hívják össze a fizetésemelés kérdésében.

A tisztviselők elégedettségét nem igen fogja előidézni az a jelentés, amely szerint a költségvetési bizottság tudomásul vette a pénzügyminiszter nyilatkozatát, hogy

a költségvetésben a tisztviselők fizetésrendezésére előirányzott 500 milliót nem áll módjában felelni.

A bizottság a felosztási kulcs újabb megállapítását tervezi.

Stambul rózsája Stambulban

Magyar operett Konstantinápolyban

A kíváncsiság elviszi a Petits Chamsra: az ázsiai partról, Kadiköjéből, átjött ide vendégszerepelni, az ottani operett társulat. Vasárnap délután, van, a színház körül nagy gyermekszereg játszik. Az obligat néger sem hiányzik a színház foyerjából, vörös frakk van rajta és fehér glacékecsetyű. A terem teljesen megtelt, a világ legvegyesebb publikumával: angol és francia tisztakkal, lakicszámás olaszokkal, fezes törökökkel, fekete sapkás perzsákkal, örmény és görög urakkal és hölgyekkel, az utóbbiak kalappal a fejükön, mert igen sok esetben csak ez különbözteti meg őket a török nőktől, akik itt is fekete főkötőjükben ülnek a kevésbé a páholyok első sorában. A legnépszerűbb előkelő helyeken még nagyobb az emberekben a variáció. az összes ántant hatalmak képviselve vannak. „Örmestertől lefelé” is, a török fegyvernemnek is és az összes „közlekeleti” népfajok. Oroszok, arabok, tatárok, kurdok, perzsák és a jó Isten a megmondhatója, hogy miknek hívják őket.

Negyed négy még csak, a közönség azonban már teljes számban egybegyűlt és ezt közli is a rendezőség: hatalmas orkán süvit végig a termen, a tömeg zug és kiabál, botjával veri a padlót és tenyerével ülése támláját, hogy megkezdődjék az előadás. A színpadról megjön a válasz: most ott dorombolnak, mire lent lassan elcsendesül. És ez megismétlődik még vagy kétszer s aztán fölmeleg a függöny s lenge toalettkben

megjelennek Stambul rózsái, meztelen felsőtesttel, ugyanolyan alsórészsel, de ezt legalább egy színes túllbugyogó borítja, lila és sárga, zöld avagy kék. A rzivárvány mindeo színe jelent kiabál s igazán jó, hogy itt vannak, legalább egy kissé tompítják a meztelenséget. Itt van előttünk a hárem, szerencsémre, mert úgy is csak ez az egyetlen lehetőség, hogy ilyesmit lássunk itt, a hárem állítólagos hazájában. Na, igen, a hárem, a hogy ezt a bécsi libretisták gyengén csapongó fantáziájukkal elképzelik. Fel-tűnik, hogy a török nők nagy érdeklődéssel bámulnak a primitív színpadra, úgy ahogy az szokott, aki először lát valamit, de amiről hallott. Igen ők már hallottak valamit a háremről, de más-ilyennek képelték el, mert folyton mosolyognak.

És hogy mosolyognak. Szegény libretisták... Az előadás. Nem merem kiírni egyik vidéki város nevét sem, nehogy megsértődjön.

E tekintetben még sokat kell a törököknek fejlődniök. Hogy is alakuljon ki náluk a megfelelő színészgeneráció — ami a nemzeti irodalom szempontjából igen fontos volna —, amikor nincs színésznőjük. Nincs török színésznő, mind csak egynek a létezéséről beszélnek, de az sem játszik. Csodálkozni nem lehet ezen, hiszen a török nő csak most kezd átalakulni európaivá, ami a fátoly hátravetésével még nem történik meg. Évszázados tradíciók máról-holnapra nem változhatnak meg. Itt még mindig függönyvel elkerített hölgyszakasza van minden villanyos kocsinak, minden cukrászának külön szobája s embermagasságú rácso kerítéssel elkülönített imahely a nők számára akárhány mecsetben. És a stambuli kinoba délutáni előadásra férfi nem teheti be a lábát, mert ilyenkor csak nők számára perog a film, viszont este csak férfiaknak.

A török nő eddig a színpadon elképzeltetetlen volt. A rómaiak férfiakkal játszották le a női szerepeket, a törökök örmény és görög nőkkel. Stambul rózsái is az ő soraikból kerültek ki. A török muzsának tehát idegenek a papnői, idegen ajkakon csendül meg a török szó.

Iryni Jenő

HIREK

•••

— **Mária királynő dalmáciai utazása.** Beogradból jelentik: Mária királynő május 10-én Dubrovnikból Splitbe utazik, ahol ünnepélyes fogadtatására már minden előkészület megtörtént. Mária királynő Dubrovnikban ötvenezer dinár segélyt osztott ki magánpénztárából a szegények között.

— **Szent György ünnepe.** Vasárnap Suboticán a lovasezred fényes keretek közt ünnepelte meg Szent György ünnepét. Kora reggel a városligetben a katonazene ténzenét adott, amelyen résztvettek a többi ezredek is a subotici tisztikarral élükön. Beogradban, Noviszadon és Péterváradon szintén megünnepelték a helyőrségek Szent György ünnepét, amelyen a katonaságon kívül résztvett a polgári lakosság is.

— **A passzív területek ellátása.** Beogradból jelentik: A szociálpolitikai miniszter Montenegróban 180 vagon, Dalmáciában 300 vagon és Bosznia-Hercegovinában 250 vagon gabona kiosztását rendelte el az inséges lakosság között.

— **Csehszlovákiában megmarad a halálbüntetés.** Prágából jelentik: A német kisebbségi képviselőknek a halálbüntetés eltörléséről benyújtott indítványát a többség elvetette. A halálbüntetés tehát továbbra is érvényben marad Csehszlovákiában.

— **A novisadi szerb nőgyelet beogradi előadása.** Novisadról jelentik: A novisadi szerb jótékonyági nőgyelet május 10-én Beogradban a színházban nagyszabású jótékony előadást rendeznek, amelyen a legelőkelőbb novisadi hölgyek pantomin és balett számokkal fognak szerepelni. Az előadás jövedelmét egyleti ház felépítésére fogják fordítani.

— **Lehet titkos jelű táviratokat küldeni.** A posta- és táviratügyi miniszterium megengedte, hogy kereskedők, iparosok és pénzügyészek üzleti ügyekben titkosjelű (siffrizott) táviratokat küldhessenek. A chiffrehasználatért évenként 500 dinár díjat kell fizetni. A chiffre kulcsát a postaügyi miniszteriumhoz előre be kell terjeszteni.

— **Milliárdos zsidó altruista bank alakul Budapesten.** Budapestről jelentik: Az amerikai zsidó jótékonyági intézetek a magyarországi zsidó kisiparosok és kereskedők támogatására egy milliárd magyar korona alaptőkével bankot fognak Budapesten létesíteni, amely a banküzlet minden ágával foglalkozik és a kézműveseknek, kisvállalkozóknak altruista alapon nyújt kölcsönöket. Az alapításban részt vesz az óbudai Freudiger-család is, vezérigazgatójává pedig Alapi Bélát, a Belvárosi Takarékpénztár igazgatóját szemelték ki.

— **Három hónapi moratórium a kereskedőknek Romániában.** Bukarestből jelentik: Tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy a közigazgatási reformtervezetet még az idei parlament elé terjeszti. Bejelentették, hogy a kereskedők külföldi tartozásainak fizetésére három hónapi moratóriumot engedélyeztek. Minisztertanács után a liberális párt helyiségeiben pártgyűlést tartottak, ahol Bratianu Jonel minisztereinek hosszasan beszélt és tájékoztatta a párt tagjait a jelenlegi helyzetről. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány helyzete szilárd és erős.

— **Összerombolt filmváros.** Berlinből jelentik: A berlini Unio-filmgyár tempelhoffi gyártelepén nemrég városrészletet építettek felvételek céljaira falházakból. A környékbeli lakosság az igazgatóságtól engedélyt kért és kapott a forgácsok összegyűjtésére. A sok szegényember hamarosan összeszedte a forgács-hulladékokat. Röviddel ezután négyszázötven tömeg megrohanta a filmvárost és nem találván forgácsot, fejszékekkel és csákányokkal összerombolták az épületeket. A vállalat felbecsülhetetlen károkat szenvedett. A zavargókat a rendőrség kergette ki a telepről. Tizenhét embert letartóztattak.

— **Leszurta a felesége védelmezőjét.** Lovas Sándor poklostelki ácsmester már hosszabb idő óta él rossz viszonyban a feleségével, akit állandóan ütött, vert. Megtörtént már az is, hogy Lovas egy gombostűvel akarta megölni feleségét oly módon, hogy a gombostűt, míg az asszony aludt, fejébe akarta verni egy kalapáccsal. Hétfőn délután Lovas a község uccáján üldözve végig az asszonyt, persze most is részegen. Ekkor jött arra Egyedi László községbeli ács, aki rászólt Lovasra: — Nem kell mindenért az asszonyt bántani. Azzal elébe áll a duhaj embernek, úgy hogy ezalatt Lovasné bemenekülhetett egy házba. Mikor Lovas ezt látta, annyira felingerült, hogy bicskát rántott és Egyedi Lászlóba dőlte. A szurás szíven találta a szerencsétlen embert, aki azonnal meghalt. Lovas a szőlőhegyre menekült, majd visszament lakására, ahol az ágy alá rejtőzött. Ott találták meg a csendőrök, akik bekísérték a nagyváradi ügyészségre.

— **Választások a beogradi egyetemen.** Beogradból jelentik: A beogradi egyetemen május 13-án vasárnap tartják meg az egyetemi ifjuság segélyező egyletében a választásokat. A választások iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert arra az ifjuságnak minden politikai párta erősen készülődik.

— **A becskerekeli földgáz.** Becskerekéről jelentik: A becskerekeli földgáz kérdése ismét előtérbe került. Kiderült, hogy már ezelőtt husz évvel a Lukács-féle szeszgyár udvarán bukkantak először nagymennyiségű földgázra, amit azonban nem tudtak kiaknázni. Most komoly tárgyalások folynak, hogy a földgázt ne engedjék veszendőbe menni, hanem használják fel üzemi célokra.

— **Betiltották Budapestén Anita Berber fellépését.** Budapestről jelentik: Anita Berber fellépése egyik mulató nyári helyiségében néhány nappal ezelőtt botrányba fullt s ezért további fellépését ideiglenesen beszüntették. A határozat szerint Anita Berber többszöri figyelmeztetés dacára hiányos öltözékekben táncolt, sőt azt is letépte magáról és ezzel botrányt idézett elő. Anita Berber ellen egyébként is feljelentések érkeztek, a táncosnő hitelezői attól tartanak, hogy többmillió koronát kitevő adósságainak hátrahagyásával fogja elhagyni Budapestet.

— **A Népkör hálya.** Vasárnap a Népkör a Magyar kultúrház építési alapja javára bálát rendezett a kör helyiségében. A bál kitünően sikerült s a reggeli órákig tartott.

— **Kirabolták Pilsutski lakását.** Varsóból jelentik: Azalatt az idő alatt amíg Pilsutski volt államfő, vezérkari főnök részt vett a Foch tábornagy tiszteletére rendezett ünnepeken, *betörők jártak a lakásán* és kirabolták ékszereit, rendjeleit és egyéb értéktárgyait. Ezeket kívül iratokat is vittek el, de az okmányok elrablása ügyében a bünygyi rendőrség azt a kitérő felvilágosítást adta, hogy erről a rendőrségnek nem teettek jelentést. Még a délután folyamán a rablás elkövetésének gyanúja alatt harminc embert tartóztattak le.

— **Tizenkétmillió dinár egy Van Dyck képért.** Londonból jelentik: A Brown Low-féle hagyatékok árverésén óriási összegeket fizettek egy-egy műtárgyért. A többi közt a Duveen testvérek műkereskedő cég megvette Van Dyck egyik képét, melynek Agenti polgármester a címe. Ezért a képért 29.400 font sterlinget fizetett, ami a mostani valutaérték szerint tizenkétmillió dinárnak felel meg. Albert Cuyp egyik mesterműve majdnem félmillióért kelt el. Valószínű, hogy mind a két képét Amerikába viszik s ott még drágábban fogják eladni.

— **Lemondott főjegyző.** Becskerekéről jelentik: Dr. Cselikovic Mavros Nándor városi főjegyző lemondott hivataláról.

— **A szubotikai patronázs egyesületi templomi ünnepélye.** A szubotikai Izraelita Patronázs Egyesület vasárnap este templomi ünnepélyt rendezett. Az ünnepély keretében dr. Gerson József főrabbi elragadó szavnyalása beszédet mondott, majd Boschán Samu dr. bibliai tárgyú előadását hallgatta nagy érdeklődéssel a közönség. Az ünnepi műsor kiemelkedőbb számai voltak Bassier József énekszámja, valamint Macák Manó és Fröhlich Ferenc orgona-hegedű együttese. Kellemes feltűnést keltett dr. Klein Mátyásné tökéletes, művészi éneke.

— **Műkedvelői előadás Petrov-szelón.** A petrovoszelói tűzoltó-testület e hó 9-én és 10-én a katolikus legényegylet helyiségében előadja a Csizmadia mint kísértet című népszínművet. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

— **Előkészületek a subotikai zsidókórház megnyitására.** Vasárnap délután a Singer Bernát szeretet-ház-egyesület propaganda-bizottsága értekezletet tartott a kórház udvarán. Az értekezleten kétszázal többen vettek részt. Az eladó és a szónokok rámutattak arra, hogy a kórház teljesen be van rendezve, készen áll, a szenvedők és a betegek várják, hogy gyógyulást találjanak talai közt. A kórházat azonban nem lehet megnyitni, mert hiányoznak az anyagi eszközök. Az értekezlet felhívást intézett a szeretet-ház-egyesület tagjaihoz, hogy tagsági díjaikat önként emeljék fel. A hevenyészett gyűjtésre a megjelentek 16.000 dinárt adtak össze a kórház céljaira.

— **Állandó mintavásárt akarnak létesíteni Beogradban.** A beogradi kereskedők körében mozgalom indult meg állandó beogradi mintavásár felállítására érdekében, amelyet a Trkalistán (Lóverseny-tér) rendeznének be. A mozgalom kezdeményezői azért akarják a tervet megvalósítani, mert véleményük szerint a zagrebi és ljubjanai mintavásárok nem reprezentáltak eléggé az SHS. királyság iparát, különösen pedig a szerbiai iparcikkek nem érvényesültek ezeken a vásárokon.

— **Bombamerénylet egy német politikai pártvezér kastélyában.** Berlinből jelentik, hogy a csütörtökre virradó éjjel báró Reitzensteinnak, a felsőausztriai német kisebbségek vezérének pilgranzdorfi kastélyába ismeretlen tettesek bombát dobtak, mely nagy károkat okozott. A báró és családja szerencsére, nem volt a kastélyban a merénylet idején.

— **Szédelgő orosz.** Novisadról jelentik: Dovic Jelena rumai nő már évek óta közös háztartásban él Petroff Ivan orosz menekülttel. A napokban Petroff rávette az asszonyt, hogy házat adja el, hogy beköltözhesseken Novisadra. A házért 26 ezer dinárt kaptak, amivel Petroff megszökött. Körözik.

— **Baleset.** Novisadról jelentik: Vasárnap reggel Csivács Péter novisadi lakost, aki az uton átkart menni, egy száguldó auto elütötte. Súlyos sérülésével beszállították a városi kórházba.

Dr. Andrejovic Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai métermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke végzi. Rendel. d. e. 9-12 és d. u. 2-5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az *emeleten* (volt Reichl-palota). Telefon 4-52.

Dr. Barta Antal kir. törvényszéki orvos lakását Strosmajerova-utca 22 (halpiac) helyezte át. Rendel. 8-9-ig és 2-4-ig. Telefon 128.

I. M. Ovdia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Intervonál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez: szerbül, magyarul és németül.

Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nem betegek részére rendel. délelőtt 7-9-ig, délután 2-től fél 4-ig és 5-7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet. Vojnich Piroška féle ház.

ABácsmegyei Napló 122-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erszég halál

2500— dinár erszég rakantság

esetére a

Rossija-Fonciere

biztosító és viszontbiztosító társaságnál

díjmentesen biztosítva lesz

SPORT

•••

Sand—Sombori Amatör 5:0 (3:0). Bajnoki. Bíró: Csajághi. Erős iramú mérkőzésnek ígérkezett a vasárnapi mérkőzés, azonban csak a Sand játszotta ki formáját, míg a sombori csapat kapkodó, lélek nélküli játékokat produkált. A védelem gyenge volt, a csatársor bátorosan és a Sand könnyen szerezte meg a győzelmet jelentő két pontot. A játék Sand támadásával kezdődött, amely a 10-ik percben az első gólt eredményezte. Utána rövid ideig tartó mezőnyjáték következett, amelyben azonban a subotikai csapat volt a többet támadó fél. A féldő közepén ismét az Amatör kapujába került a labda, a bíró azonban off-side helyzet miatt nem ítelt gólt. Az első féldőben még több veszélyes támadást intézett a szép összjátékot produkáló Sand-csatársor és rövid egymásközben háromra szaporította a gólok számát.

A második féldőben az Amatörnek előnyösebb volt a helyzete, mert most már a Sand játszott nap ellen, az előnyt azonban nem tudta kihasználni és egy-két veszélytelen lefutáson kívül — a Sand-védelem nagyszerű formája miatt — nem ért el többet. A játékot ezután is csaknem teljes Sand-fölény jellemezte, amely a mérkőzés végéig újabb két gólt eredményezett. A gólokat Krausz (2), Haraszt (2) és Lantos (1) rugták. Haraszt ezen a mérkőzésen teljesen új formát mutatott, úgy látszik, végre szakított a töle megszokott bátorosan játékmóddal és így a center posztján nagyszerűen megállotta helyét. Krausz és Ördög a két háttvédő, Beleslin és Kovács, szintén nagyszerűen játszották végig a mérkőzést. A sombori csapatból a fedezetsor mutatott valamire való játékot. Csajághi a mérkőzést jól vezette.

Bácska III.—Sand ifj 5:0. Bácska ifjusága szép játékokat produkált, mely biztató reményeket nyújt az egyesületnek jó tartalékok nevelésére.

Concordia—SzMTC 1:0. A nap meglepetése.

Sombori Sport—Subotikai Sport 2:1 (2:1). Bajnoki mérkőzés Somborban. Bíró: Oresics (Bačka). A Sombori Sport az első féldőben szép kombinációkkal játszott és sürri támadott. A féldő 20-ik percében azonban kissé rossz formát mutatott subotikai csapat előnyös helyzethez jutott, amit kihasznált és Jagicza révén megszerezte a vezető gólt. Gól után a Sombori Sport levesen támadott, úgy hogy a játék hevében Varga megsérült és a további játékokban nem vehetett részt. Erős küzdelem után a 30-ik percben a somboriak Rack utján kiegyenlítették. A heves játék tovább folyt és a 35-ik percben Toncs is sérülten hagyta el a pályát. A subotikai csapat most már csak kilenc emberrel szerepelt. A meggyengült Subotikai Sport nem tudott eléggé ellenállni a somboriak támadásának és a 38-ik percben kaptak a második gólt, amit Szabó rugott a hálóba. A második féldőben mindkét csapat fáradtan játszott. Eleinte lauhan folyt a játék, később azonban mindjebban durvulni kezdett és csak a bíró érellyének és nagy körültekintésének tulajdonítható, hogy teljesen el nem durvult. A sombori csapat ezzel a győzelemmel ismét két ponthoz jutott, amellyel komolyan beszélhet a bajnokságra.

NTK—Juda Makkabi 1:0 (0:0). Bíró: Zsivánovic. Az első féldőben kapkodó játék folyik, amelyben Makkabi a többet támadó fél. A második féldőben a Makkabi visszakeresik és az NTK állandó fölényvel játszik. Mindamellott csak erős küz-

delem után tudja a 20-ik percben megszerezni Gelovai révén a győzelmet jelentő gólt.

NAK—OSKV 4:1 (0:1). Az első féldőben a NAK sokat támad, a féldő vége felé azonban az OSKV uralkodja a helyzetet és a 42-ik percben gólt ér el Széviacs révén. A második féldőben a NAK erős irammal fekszik a játékba, az OSKV lassankint letörik és csak Százaz egyéni akciói emelkednek ki. A NAK fölényes helyzetét kihasználja és a 3-ik, a 30-ik, a 40 és a 42-ik percben gólt rug. A gólokat Alexin (1) és Lench (3) rugták.

Becskekerek:

Szlávia II.—Vasutasok II. 0:0.

Szlávia—Schwäbische 2:0 (2:0). első féldőben a Szlávia állandó fölényvel játszott. A második féldő 25-ik percében a Schwäbische egy gól meg nem ítélése miatt levonult a pályáról.

Földmivések—Vasutasok 2:1 (2:0). Az eredmény nagy meglepetést keltett, mert a Vasutasok győzelme volt várható.

Subotička Štedionica i Zalagaonica.

Oglas.

Na temelju zaključka glavne skupštine održane 25. marta o. g. radi povišenja temeljnog kapitala na 1.000.000 (jedan milion) dinara izdajemo pozivna bilježenja akcija sa nominalom po komadu od 500 dinara svega 2000 komada novih akcija.

Akcije, koje će biti snabdčveno rednim brojevima od 1—2000 učestvovati će na dobiti sa 1. januarom 1923. godine.

Svota od 510 dinara se ustanovljava kao izdavačka cena akcija po komadu, od koje svote se 500 dinara upotrebljavaju kao akcioni kapital, a 10 dinara za pokriće troškova oko izdavanja i za pristojbe.

Prvenstveno pravo na ove nove izdate akcije osigurava se na taj način, da za svaku staru akciju pojedinačno pripada jedna nova akcija nakon što je izvršeno ovo pravo položivši za svaku pojedinu akciju 510 kod Subotičke Pučke Banke, kao zadruge Ukoliko se ne bi preuzele sve akcije na temelju prvenstvenoga prava, preostale akcije nakon istoka faktičnog prvenstvenog prava, uprava ima prava preostale akcije pridržati za daljnjih 10 dana za račun starih akcionara. U slučaju da bi tražnja bila veća negoli što stoji na raspolaganju akcija, tada bi se pojedinačno izvlačenjem preostale nove akcije podelile među prijavljenim akcionarima.

Pošto nove akcije učestvuju u dobitku od početka 1923. godine, te se ima za plaćenom svotom od 1. januara do plaćanja platiti 8% na kamata.

Uplaćivanja se potvrđuju privremenim potvrđama, koje se nakon završetka emisije zamenjuju stalnim akcijama.

Subotica, 5. maja 1923.

S poštovanjem

Uprava
Subotičke Štedionice i
Zalagaonice d. d.

Prima gépszillakat gyárt Melkus Károly Novisad, a selyemgyárnál.

— **Bőr- és nemibetegnek Somborban** rendel. dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8—10 és délután 2—4 között. Salvarsan-oltások vérbaesoknak.